

Spoljni morski pojas i teritorija mora

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 15 | Nivo: Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru

Uvod

Državna teritorija je deo površine zemlje, sa pripadajućim delom podzemlja i vazdušnog prostora, kao i (za države s morskom obalom) odgovarajućim pojasom mora, morskog dna i njegovog podzemlja.

Unutrašnje morske vode čini pojas mora koji je najuže povezan s kopnenom teritorijom države. Pravni položaj tih voda isti je kao i status kopna: tu država vrši suverenu vlast.

Bitna oznaka pravnog režima ovog pojasa ogleda se u tome što se unutrašnje morske vode, uključujući morsko dno i nodmorje kao i odgovarajući deo vazdušnog prostora, nalaze pod punim suverenitetom obalne države.

Svaka država ima pravo da utvrdi širinu svog teritorijalnog mora do 12 morskih milja, tako da ta granica u svakoj tački održava tu udaljenost od polazne linije.

Pod spoljnim pojasom podrazumeva se morski prostor koji se naslanja na spoljnu ivicu teritorijalnog mora u kome su obalnoj državi priznate izvesne specijalne nadležnosti. Elemente ustanove spoljnog morskog pojasa prepoznajemo u tzv. Hovering Acts, seriji zakonodavnih akata koji su priznali pravo britanskim brodovima da vrše kontrolu u pojasu dvostruko širem od teritorijalnog mora u cilju sprečavanja kršenja carinskih i poreskih propisa.

TEORIJSKI DEO

Pojam teritorije

Državna teritorija je deo površine zemlje, sa pripadajućim delom podzemlja i vazdušnog prostora, kao i (za države s morskom obalom) odgovarajućim pojasom mora, morskog dna i njegovog podzemlja.

Definisana je zamišljenim povlačenjem linija iz središta zemlje, koje prolaze kroz svaku tačku granice (kopnene ili vodene) i idu dalje u vazdušni prostor. Preciznije rečeno, ne radi se o površini nego o trodimenzionalnom prostoru nepravilnog oblika. Državna teritorija omeđena je državnim granicama.

Razlikuju se „prirodne“ i „ugovorne“ granice. Prvima se smatraju one koje slede tokove reka, gorske lance, slivove reka, ili druge prirodne oblike tla koji granicu čine uočljivijom a, s druge strane, ne otežavaju u velikoj meri normalne komunikacije stanovništva s jedne i s druge strane granice. „Ugovorne“ su, pak, one koje su povučene bez obzira na prirodne karakteristike tla i, više nego prirodne, narušavaju normalan život pograničnog stanovništva. Granice su negde, čak, delimično povučene tako da slede neki geografski meridijan ili paralelu. Međutim, naziv „ugovorne granice“ nije najsrećniji. Pre svega zbog toga što granice, bez obzira na način na koji su nastale - i jesu li „prirodne“ ili ne - u jednom trenutku postaju „ugovorne“, jednostavno zato što najčešće (ako već nisu prihvaćene običajnim međunarodnim pravom) bivaju potvrđene bilo dvostranim sporazumima susednih zemalja ili, pak, na nekom međunarodnom forumu (kongres, konferencija, međunarodna organizacija).

Granice posredno određuju i pripadajuće delove podzemlja i vazdušnog prostora - kao i, kod država koje imaju morsku obalu, pripadajuće delove mora i morskog dna i njegovog podzemlja. Valja naglasiti da tu države nisu slobodne: režim vazdušnog prostora (uključujući gornju granicu protezanja suvereniteta), kao i teritorijalna vlast obalne države u odnosu na more, morsko dno i njegovo podzemlje, uređeni su međunarodnim pravom.

Uobičajene faze utvrđivanja granice su: zaključivanje osnovnog (dvostranog ili višestranog međunarodnog ugovora) kojim se granica određuje u opštim crtama; osnivanje mešovite komisije (nekada i međunarodne) koja utvrđuje granicu na terenu, i obično je ovlašćena da vrši neophodne manje korekcije ugovorom zamišljene linije i postavljanje graničnih oznaka.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com